

HVORFOR UTSTILLING

UTSTILLING ER ET VIKTIG HJELPEMIDDEL I AVLEN- EN FÅR EN VURDERING AV DEN AKTUELLE HUNDEN, MEN OGSÅ EN VURDERING AV AVKOMMENE FRA FØRRIGE GENERASJON. DET ER AVKOMMENE SOM VISER DEN AVLSMESSIGE VERDIEN TIL EN AVLSHUND. PÅ UTSTILLING BLIR HUNDENS BYGNING, DENS KONSTRUKSJON OG FUNKSJON SOM INDIVID VURDERT OPP MOT RASESTANDARDEN.

UTSTILLING - JÅLERI ELLER HENSIKT?

DET ER NOK FLERE SOM HEVDER AT UTSTILLING ER JÅLERI OG KUN ET NØDVENDIG ØNDE FOR Å KUNNE STILLE PÅ JAKTPRØVE. DET HEVDES AT DET IKKE ER SÅ NØYE MED EKSTERIØRET- HUNDEN SKAL DA BARE BRUKES TIL JAKT. JEG MENER AT DETTE ER FEIL HOLDNING- SKAL EN DRIVE SERIØS HOBBY, MÅ VI ARBEIDE ETTER DE RETNINGSLINJER SOM ER OPPTRUKKET AV VÅRE FØRGJENGERE. DET ER INGEN GRUNN TIL Å TRO AT VI KAN NOE MER ENN DISSE GAMLE FØRKJEMPERNE SOM ARBEIDET FOR Å FÅ NEDTEGNET RASESTANDARDEN. STUDERER EN GAMLE STANDARDER VIL EN SE AT DET VAR MENNESKER SOM HADDE ERFARING FOR HVA SOM SKULLE TIL FOR Å HA GLEDE AV HUNDEMATERIELL I TERRENGET.

DET FØRSTE JEG FØRBINDER MED EKSTERIØR ER HUNDENS HODE- ET RASETYPISK HODE GIR HUNDEN KARAKTER. RASEPREGET BLIR DÅRLIGERE NÅR HODET AVVIKER FOR MYE FRA RASESTANDARDEN, MEN DET MÅ OGSÅ HARMONERE MED HUNDEN FØRØVRIG.

HUNDENS ANSIKTSUTTRYKK, DET VIL SI DET INNTRYKKET DU FÅR NÅR DU SER PÅ BLIKKET, PANNEN OG KINNBENSPARTIET SKAL VÆRE VARMT, RØLIG OG VIRKE ÅPENT OG STØRT. DETALJFEIL SOM SMÅ ØYNE, TETTSITTENDE ØYNE ELLER SKRÅSTILTE ØYNE VIRKER SKJEMMENDE PÅ INNTRYKKET. ØYELØKKENE BØR IKKE VÆRE SLAKKE, DA DETTE KAN FØRE TIL AT BLADER, BARNÅL, FRØ OG LIGNENDE KOMMER INN OG BLIR LIGGENDE PÅ UNDERSIDEN AV ØYELØKKET. NOE SOM KAN FØRE TIL PLAGER FØR HUNDEN.

ET HODE SKJEMMES OGSÅ AV FØR HØYT ANSATTE ØRER- DET GIR INNTRYKK AT ØRENE ER FØR KORTE. PÅ DEN ANDRE SIDEN VIL FØR LANGE ØRE KUNNE FØRE TIL AT ØREGANGENE FÅR LITE LUFT, SOM IGJEN GIR GRØBUNN FØR BAKTERIER. HAREHUNDERS HODE SETT I PROFIL SKAL VÆRE NESTEN PARALLELLE I ØVERLINJE OG NESELINJE. DER DISSE LINJENE MØTES SKAL DET VÆRE EN TYDELIG STØPP.

PÅ EN HUND MED SKRÅSTILT SKULDER BLIR HALSEN LENGRE. SKULDERENS VINKEL HAR OGSÅ INNVIRKNING PÅ RYGGENS LENGDE. RYGGEN BLIR FØRHOLDSVIS KØRTERE OG STØRKERE MED EN SKRÅ SKULDER. HAR HUNDEN ET LANGT KRYSS, BLIR DEN MER SAMMENSATT OG RETANGULÆR- SELV MED EN KØRT OG STØRK RYGG.

ER SKULDEREN FØR STEIL, VIL SKULDERBLADENE SKYTES OPP, OG KAN AV OG TIL SYNES ØVER RYGGLINJEN. RYGGEN BLIR DA BLØT, SLAPP OG LANG. DEN STEILE SKULDEREN VIL GI FØRPARTEN EN TUNG VIRKNING. SKULDEREN LIGGER IKKE I LEIET SITT OG BLIR FESTET FØR LANGT FØREMPÅ- NOE SOM OGSÅ HAR VIRKNING PÅ ØVERARMEN. ER ØVERARMEN FØR LANG, VIL BRYSTET BLI RØNDT OG FØREMSKUTT. ALBUENE VIL PEKE EN DEL ØTØVER. NÅR HUNDEN TRYKES I MANKEPARTIET, VIL ALBUEN FLENGE ØTØVER OG DE KALLES DA LØSE.

ET BRYST KAN BLI FØR SMALT ELLER FLATT. ET SMALT BRYST GIR FØRBEN SOM SITTER TRANGT OG TÆRNE PEKER ØTØVER, (FRANSK) MENS ALBUENE PEKER INNOVER.

OVERARMEN SKAL LIGGE GODT TILBAKE SLIK AT VINKELN TIL SKULDEREN BLIR GOD, DA GIR DEN GOD FJÆRING/DEMPING. FORBEINETS MELLOMFOT MÅ OGSÅ LIGGE SKRÅTT, SLIK AT OGSÅ DEN FJÆRER. EN STEIL MELLOMFOT VIL LETTERE FORÅRSAKE SÅRBEINHEIT. TÆRNE MÅ IKKE VÆRE FLATE, MEN KRUMME GODT SLIK AT KLØRNE SLITER SEG MOT BAKKEN. TÆRNE MÅ SITTE TETT SAMMEN OG HÅRBEKLEDNINGEN MÅ VÆRE GOD.

HUNDEN SETT FRA SIDEN SKAL HA EN RETT OG STERK RYGG. DEN SKAL IKKE STIGE MOT KRYSSET SLIK AT DEN ER HØYERE DER ENN OVER MANKEN. HUNDEN ER DA OVERBYGGET, OG DEN HAR SOM OFTEST ET AVSKYTENDE KRYSS MED PÅFØLGENDE FEIL BAKBEINSVINKLING.

RYGGEN MÅ IKKE VIRKE FOR SKARP. RIBBEINA MÅ VIDE SEG GODT UT, SLIK AT DET BLIR PLESS TIL MUSKLER OG EN PEN AVRUNDING. LENDEPARTIET SKAL VÆRE BREDT OG STERKT, OG KRYSSKNOKLENE SKAL STÅ MED GOD AVSTAND SLIK AT KRYSSET FÅR EN SOLID BREDDE. SÆRLIG VIKTIG ER DETTE HOS TISPER DA DET SKAL GI PLESS TIL FØDSELSGANGEN.

HUNDEN SKAL HA GODE VINKLER I KNE OG HASELEDD, OG DE SKAL VÆRE VELSTILTE. DEN SKAL BEVEGE SEG LETT OG UBESVÆRET. SOM UTSTILLINGSENTUSIAST FINNES DET IKKE VAKRERE SYN ENN EN VELBYGD HUND SOM FØRES I RIKTIG TRAV I RINGEN, MED ET RASETYPISK HODE STRUKKET FREM AV EN GOD HALS, FESTET PÅ RIKTIGE SKULDRE, MED EN FAST RYGG OG RIKTIG HALEFØRING, EN HUND BÅRET FREM PÅ GODE VINKLEDE BEIN I JORDVINNENDE BEVEGELSER.

HVEM ER DOMMEREN

FOR Å BLI UTSTILLINGSDOMMER I NORGE MÅ MAN HA GOD FARTSTID SOM OPPDRETTER, HA OPPNÅDD EN DEL GODE RESULTATER MED EGNE HUNDER OG IKKE MINST GJENNOMFØRE EN UTDANNING I REGI AV NORSK KENNEL KLUBB. I TILLEGG MÅ MAN BLI ANBEFALT AV EN RASEKLUBB FOR Å KUNNE STARTE PÅ UTDANNINGEN.

DOMMEREN SER PÅ HVORDAN HUNDEN BLIR PRESENTERT I RINGEN. FOR Å FÅ VIST FREM DET BESTE VED HUNDEN DIN ER DET VIKTIG AT DU VET HVORDAN DEN SKAL VISES. DET ER ENKLERE FOR EN DOMMER Å BEDømME EN HUND SOM VISER SEG FREM ENN EN SOM IKKE GJØR DET. HVORDAN SKAL DOMMEREN FÅ SETT DE ULIKE KVALITETENE SLIK SOM FÆKS EN FLOTT OVERLINJE, DERSOM DEN ALDRI STÅR RIKTIG.

UTGANGSPUNKTET I BEDØMMELSEN AV HUNDER PÅ UTSTILLINGEN ER RASESTANDARDEN- DEN ER UFRÅVIKELIG, MEN DET FINNES ULIKE MÅTER Å TOLKE DEN PÅ. HVER DOMMER LEGGER OGSÅ VEKT PÅ ULIKE TING ALT UTIFRA HVILKEN ERFARING DE HAR MED RASEN. EN RASESPESIALIST VIL SE ETTER ANDRE DETALJER ENN EN ALLROUND DOMMER (DOMMER SOM KAN BEDømME ALLE RASER). EN ALLROUND DOMMER HAR GJERNE IKKE LIKE GOD DETALJKUNNSKAP OM ABSOLUTT ALLE RASER SOM RASESPESIALISTENE, SÅ DE SER OFTE MER ETTER HELHETEN OG LEGGER OFTE STØRRE VEKT PÅ HUNDENS BEVEGELSER, OG AT DEN ER BYGGET PÅ EN SUNN MÅTE SOM GJØR AT DEN MED LETTHET KAN BRUKES TIL DET FORMÅLET DEN I UTGANGSPUNKET VAR TILTENKT.

DOMMEREN BEDømMER HUNDEN UT IFRA HVORDAN DEN SER UT DEN DAGEN, UT IFRA DENS ALDER OG DAGENS KONDISJON. HAN/HUN SER BLANT ANNET ETTER HUNDENS;

- Overlinje er
- kondisjon
- pels
- vinkler
- bevegelser

UTSTYR TIL UTSTILLING

ETTER MIN OPPFATNING ER DET SVÆRT VIKTIG AT EN HAR ET BÅND SOM ER BEREGNET TIL Å VISE HUNDEN FREM I. Å BRUKE SAMME TYPE HALSBÅND SOM EN GÅR TUR MED HUNDEN I FØRER OFTE TIL AT HUNDEN TROR DEN ER PÅ TUR OG HAR NESA I BAKKEN. VANLIGE LÆRREIMER ER VANSKELIG Å BRUKE PÅ UTSTILLING DA DE OFTE GLIR NED PÅ HALSEN OG DA VIL EN IKKE KLARE Å LØFTE HODET TIL HUNDEN. VI BRUKER ET UTSTILLINGSBÅND SOM ER LAGET TIL UTSTILLING. BÅNDET BESTÅR AV HALSBÅND OG KOPPEL I ETT MED STRUP PÅ HALSBÅNDET. DERMED ER DET LETTERE Å REGULERE BÅNDET PÅ HUNDEN.

KOPPELET BØR IKKE VÆRE FOR LANGT DA DET SER PENERE UT DERSOM DU FÅR PLESS TIL HELE BÅNDET INN I HÅNDEN DIN. I TILLEGG GIR ET KORTERE BÅND MER ROM FOR KORRIGERING AV HUNDEN, FOREKSEMPEL UNDER OPPSTILLING.

I TILLEGG KAN DET VÆRE LURT Å HA MED SEG EN BØRSTE OG EN FUKTIG KLUT. VÅT SERVIETTER MED LITT OLJE PÅ FUNGERER OGSÅ BRA, OG GIR PELSEN LITT GLANS. DU BØR PÅ FORHÅND HA KLIPPET NEGLENE TIL HUNDEN, DERSOM DE ER LANGE.

JEG PLEIER Å HA MED EGET BUR TIL HUNDEN- DET BLIR OFTE MYE VENTING OG LANG DAG. DA KAN DET VÆRE GREIT Å HA EN PLESS Å LEGGE HUNDEN SLIK AT DEN IKKE BLIR UNØDVENDIG STRESSET. I TILLEGG PLEIER JEG Å HA MED STOL TIL Å SITTE PÅ, OG HUNDEPOSE TIL Å PLUKKE OPP AVFØRING MED. ELLERS KAN DET VÆRE GREIT Å HA MED VANN OG VANNSKÅL.

MEN DET VIKTIGSTE ER AT DU HAR HUSKET PÅ VAKSINASJONSKORT OG STAMTAVLE! SAMT STARTNUMMERET DU HAR FÅTT TILSENDT

HVORDAN STILLE HUNDEN PÅ UTSTILLING

FRA DET ØYEBLIKKET DU GÅR INN I RINGEN SKAL DU OG HUNDEN GÅ ROLIG, MEN BESTEMT INN I RINGEN. DET ER VIKTIG AT HUNDEN VISER SEG BRA FREM, SELV OM IKKE BEDØMMELSEN HAR BEGYNT. VANLIGVIS BEDØMMER IKKE DOMMER HUNDENE FØR RINGSEKRETÆR HAR SJEKKET AT ALLE HUNDENE ER PÅ PLESS, MEN HAN/HUN KAN ALLIKEVEL KIKKE PÅ ENKELTE HUNDER NÅR DE GJØR ENTRÉ I RINGEN.

HOLD ET ØYE MED DE ANDRE DELTAKERENE I RINGEN, SAMTIDIG SOM DU HAR KONTROLL OVER OPPSTILLINGEN PÅ DIN EGEN HUND. SOM OFTEST GIR DOMMEREN AT SAMTLIGE HUNDER I RINGEN SKAL LØPE I RING 2-3 GANGER. HER ER DET VIKTIG AT DU BRUKER HELE RINGEN OG AT DU SPRINGER I DET TEMPOET SOM PASSER HUNDEN DIN BEST SLIK AT DEN FÅR VIST SEG BRA FREM. DERSOM DE FØR DEG SPRINGER SEINT OG DU FØLER AT DU IKKE FÅR VIST HUNDEN DIN FREM, VENT LITT BAK DOMMER OG SETT FART IGEN.

ETTER DENNE FELLES VISNINGEN, START DOMMER MED BEDØMMELSE AV LAVESTE NUMMER. SOM REGEL VIL DOMMER BEGYNNE MED Å SE HUNDEN BEVEGE SEG I RINGEN IGJEN. HER ER DET VIKTIG AT HUNDEN HAR HODE HEVET OG IKKE LUKTER I BAKKEN. DETTE FÅR DU TIL VED Å LØFTE HALSBÅNDET OPP UNDER HAKA PÅ HUNDEN. OBS: IKKE LØFT FOR HØYT OPP DA HUNDEN FORT FÅR GALE BEVEGELSER (PADLER MED BEINA) DOMMER VIL OGSÅ AT HUNDEN SPRINGER RETT FRA DOMMER OG MOT DEN. (DETTE FOR Å SE HVORDAN BEVEGELSENE ER FREMME OG BAK)

NÅ VIL DOMMER SJEKKE HUNDEN NÆRMERE, OG DET FOREGÅR OFTEST PÅ BORD. HAN/HUN MÅLER HVOR HØY HUNDEN ER. I TILLEGG SJEKKER DEN TENNER, TANNSTILLING, TESTIKLER, KJENNER PÅ PELS OG KROPPEN.

ETTER DETTE VIL DOMMER AT DU STILLER OPP HUNDEN. HER ER DET VIKTIG AT DU IKKE STILLER OPP HUNDEN FOR NÆR DOMMER, MEN HELLER PASSER PÅ AT DET ER 2-3 METER FRA DOMMER SLIK AT HAN KAN AVSTANDSBEDØMME HUNDEN. NÅR DU SKAL STILLE OPP HUNDEN SKJER DETTE PÅ TO FORSKJELLIGE MÅTER:

1. ENTEN GÅR DU EN LITEN RUNDE OG STOPPER OPP MED HUNDEN STÅENDE MED SIDEN TIL DOMMER.

2. DU SITTE PÅ HUK OG STILLER HUNDEN OPP. DU HAR NÅ MULIGHET TIL Å RETTE PÅ ULIKE TING, SLIK SOM HALE OG BEIN. VI BENYTTET OSS AV DENNE METODEN.

NÅR DU STILLER OPP HUNDEN DIN MÅ DU PASSE PÅ FØLGENDE;

1. BEGYNN MED FRAMPARTIET:

FRAMBEINA SKAL STÅ I EN LODDRETT LINJE FRA HUNDENS SKULDERBLAD. NÅR DU KORRIGERER DETTE LØFT HØYT OPPE PÅ HUNDENS BEIN DA EN FÅR LETTERE GODT TAK HER. ELLER DU KAN TA TAK UNDER BRYSTKORGA OG LØFTE OPP HUNDENS FRAMPART OG SETTE DEN NED IGJEN. BEINA SKAL STÅ PARALLELT. SE AT IKKE LABBENE ER VRIDD UTOVER ELLER INNOVER.

2. STILL OPP HUNDENS BAKPARTI:

STILL OPP BAKBEINA PARALLELT SLIK AT HUNDENS HASER STÅR I 90 GRADERS VINKEL MOT UNDERLAGET. (JEG HADDE TIDLIGERE PROBLEMER MED AT WHISKY BARE VILLE SITTE- DETTE LØSTE JEG VED Å LEGGE EN HÅND INN I LYSKEN PÅ HUNDEN NÅR JEG STILTE DEN OPP. NÅ ER IKKE DET PROBLEM LENGRE)

DET ER VIKTIG AT HUNDEN STÅR I BALANSE HELE TIDEN-SÅ IKKE STILL HUNDEN UNATURLIG OPP. LØFT ALDRI HUNDEN UNDER BUKEN- DETTE GJØR VONDT OG HUNDEN FÅR EN BØYD OVERLINJE.

3. TA TAK I SNUTEPARTIET (UNDER) OG HOLD HUNDENS HODE SLIK AT DOMMER KAN SE PÅ DET UTEN AT HAN/HUN SER DINE FINGRE SOM HOLDER HODET. PÅ BEAGLEN SKAL HALEN STÅ OPP, OG DERFOR ER DET LOV Å HOLDE HALEN OPP NÅR DU STILLER OPP HUNDEN. PÅ HAMILTONSTØVEREN SKAL EN IKKE HOLDE HALEN OPP- DA DEN SKAL HENGE NED.